

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 60. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 13-го березня 1936. — VOL. XLIV. No. 60. Jersey City, N. J., Friday, March 13, 1936. — THREE CENTS

ЗАПОВІДАЮТЬ СКОРЕ ПОЛАГОДЖЕННЯ СТРАЙКУ

НЮ ЙОРК. — Міський посадишк Ля Гвардіа каже, що йому вдалося вже поладити дві суперечності між власниками високих будинків та страйкуючими робітниками, що обслуговують ці будинки, та що він має надію довести страйк до кінця вже до кількох днів.

У міській ратуші відбуваються в цій справі наради, що тягнуться до пізньої ночі.

Тимчасом юнія обслуги високих будинків викликала на страйк робітників дальших 40 будинків. Ці робітники вийшли на страйк в найкращім порядку.

На допомогу страйкуючій обслузі організуються комірки в деяких домах. Подекуди вони вже й виставили під домами пікети з таблицями, що домаються кращих умов життя для робітників. Організацією комірок між іншим интересується дуже конгресмен Маркантио.

Зате ньюйорська торговельна палата на своїм бенкеті в Готелю Пенсильвенія виступає проти подібних заходів посторонніх людей як проти невідповідальних кроків.

У середу поетавлено на перше переслухання перед міським судом Джозефа Фленгена, котрого поліція посуджує, що це він, нанявшись за скеба й сторожа дому ч. 888 на Парк Евені, вломився до одного мешканця в тому домі та забрав з нього дорожчихностей вартості 55,000 доларів.

В середу арештовано 6 осіб, між іншими одного страйколомом, що побив палкою страйкаря, що пікетував під домом.

БОРОТБЯ ЗА ВУГЛЕВИЙ ЗАКОН ГОФІЯ.

ВАШІНГТОН. — Перед найвищим судом Злучених Держав почалася розправа, в котрій іде за те, чи ухвалений на останній сесії закон Гофія про вуглевий промисел годиться з американською конституцією.

На процесі стоять по обох боках найкращі адвокати Америки й розправа викликає широке зацікавлення в цілому краю.

БОРОТБЯ ЗА СУБСИДІЇ ДЛЯ КОРАБЛІВ.

ВАШІНГТОН. — При ухваленні видатків для поштового уряду, вироблених податковим комітетом, вичеркнено суму 26 і пів мільона доларів, призначену на субсидії для корабельних фірм, що перевозять пошту.

Зроблено це на пропозицію сенатора Гласа, котрий заявив, що він не має нічого проти цього; щоб корабельним фірмам давати субсидії, але коли уряд дає такі субсидії, то він повинен робити це явно-славно, як це свого часу підносив президент Рузвелт.

ЗАВОДЯТЬ ФАШИЗМ У ПАРАГВАЮ.

БУЕНОС АЙРЕС (Аргентина). — Тимчасовий уряд Парагваю, південно-американської республіки, проголосив фашизм.

Цей уряд, на чолі котрого стоїть полковник Рафаель Франко, проголосив декрет, що держава обирає всі сторони народнього життя, що революційна партія й держава нероздільні та що всі інші партії заборонені.

Є це перший фашистівський уряд на західній півкулі. Республіка Парагвай має коло 850,000 душ населення.

ВИЗИВАЮТЬСЯ В КОНГРЕСІ.

ВАШІНГТОН. — Підчас дебати в палаті послів конгресмен Зьончек зі стейту Вашингтон сказав, що конгресмен Еквол з Ореґону „хоче робити з себе дурня“. Обурений на це конгресмен Еквол заявив, що в цілому конгресі нема більшого орла від pana Зьончека. Виміна визиванок викликала в палаті таке замішання, що впродовж пів години тяжко було чути, що хто говорить.

Нарешті передсідникові нарад удалося заставити конгресменів до спокою і він міг дати конгресменам лекцію про пристойність у поведінку в конгресі. Потім доставлено внесок і рішено вичеркнути визиванки з протоколу.

ЗАБОРОНЯЄ СВАЩЕНИКАМ ПОЛІТИКУВАТИ.

КВІБЕК (Канада). — Архиепископ видав до католицького духовенства циркуляр, у котрім забороняє священникам мішати до політики під загрозою втрати урядів і приходів.

Поеленні епископа забороняє священникам говорити про виборчі питання навіть у приватних розмовах та робити про них натяки підчас сповіди. Не вільно їм теж, згадувати пресеу, згадувати газети поіменно.

ХОЧУТЬ ДОЗВОЛЕННЯ ЛЬОТЕРІЇ.

ОЛБАНІ (Нью Йорк). — У стейтовій легіслатурі йде сильний рух за легалізування льотерії. Радять при тому, щоб приходи з льотерії йшли на допомогу для безробітних.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ОСТЕРІГАЄ ПУЕРТОРІКАНСЬКІХ.

Секретар внутрішніх справ Ікес видав публичну остерогу до „групи фанатиків, що представляють зникаючу меншість у Пуерто Ріко та пукаються на політику насильств“, щоб, мовляв, добути для Пуерто Ріка повну незалежність. Ікес каже, що американський уряд не буде толерувати тероризму й убивств. Остерога відноситься видно до недавньої заяви пуерторіканських студентів.

350,000 ГАЗЕТНИХ ВИТИНКІВ ПРО ЕДВАРДА VIII.

В р. 1910. основано в Лондоні спеціальне бюро, що має за ділю збирати витинки з часописів, де згадується про тодішнього велського принца, а сьогоднішнього короля Едварда VIII. Уже по кількох роках існування те бюро збрало про князя більше заміток і статей як про його діда, Едварда VII. Сьогодні та збірка дійшла до 50 великих томів, зложених з 350,000 витинків з преси цілого світу.

БОЙКОТ НІМЕЦЬКИХ ФІЛЬМІВ У МАДЯРСЬКІЙ.

Мадярські власники кінотеатрів погрожують гострим бойкотом німецьких фільмів. Власники домаються, щоб не тільки припинити імпорту німецьких фільмів, але навіть почати негайно бойкот тих німецьких фільмів, що вже є на терені Мадярщини. Причиною бойкоту є вороже відношення німецьких властей до фільмів мадярської продукції.

ЖИВИЙ СМОЛОСКИП.

У хаті Петра Панасюка в Львові трапився несамоувитий випадок. Панасюк, урядник Малопольського Нафтового Товариства, вернувшись критичного дня до хати п'яний і зчинив бешкет. Між його жінкою Геджас над Червоним морем. Софією і ним дійшло до гострої суперечки. В одному менті Панасюкова обліла чоловіка якоюсь пальною рідиною, мабуть бензиною, й підпала сірником. По лумя швидко охопило всю постать Панасюка, перемиючи його в живий смолоскип. Однак він сам загасив полум'я й виваз Рятункове Поготівля. Лікар ствердив у нього попарення II-го ступня лівої щокви, ует і лівого вуха. Панасюкову, прихильницю варварських жартів, арештували.

ЖАХЛИВА СЦЕНА В СУДІ.

У виленьському суді відбулася розправа проти 17 комуністів з новоградського повіту й Полісся. Коли перед судом стаяв свідок Я. Стрільчук і почав обтяжувати обвинувачених, з останньої лавки для публіки на сіді вийшов швидко молодий чоловік з двома револьверами до свідка і дав до нього три стріли. Настала величезна метушня, якої скористав атентатчик і не задержаний ніким вибіг на коридор. Аж тут кинувся за ним поліцай, що був свідком у цій справі, й стріляв за ним двічі. Втікач, поцілений, упав на сколах, але швидко підвівся і знову почав утікати. Тоді поліцай стріляв ще раз і тяжко ранений атентатчик завалився знову на сходи. На місці прибули два ратункові вози, з яких один забрав тяжко раненого Стрільчука, а другий атентатника.

ЗГІНУЛИ ПІД ТЯГАРОМ 100-КІЛЬОГРАМОВОГО САМОВІВНИКА.

В Гельсінґфорсі, столиці Фінляндії, сконив цими днями в самоубивчих цілях 4. по-верху 45-літній урядовець Лярсон, що важив більш як 100 кг. Він упав на молоду подружню пару, що в тому менті переходила вулицею, і ще на одного мужчину, що товаришив їй. Жінка згинула на місці, бо самовбивчик своїм тягаром зломив їй основу черепа. Оба мужчины померли в дорозі до лікарни.

СТРАХ ПЕРЕД ВОДОЮ — ПРИЧИНОЮ СМЕРТІ.

В Лондоні помер недавно один 80-літній старець, що йпродовж цілого свого життя ні разу не купався. Коли він захворів, його перевезли до лікарни, а там рішили передовсім викупати його. Старець со слізьми в очах благав, щоб того не робили, бо він купелі не переживе. Не уважаючи на протести старця, його силою завели до лазні. Як тільки всадили його до ванни, старець дістав атаку серця і помер.

ПІВТОРА МІЛІАРДА КОРОН ПІШЛО З ДИМОМ.

Згідно з оголошеними даними дирекції чехословацького тютюневого монополя минулого року в Чехословаччині викурили тютюну, цигар і папіросів за 1,648,000,000 корон. Чехословацький державний тютюневий монополъ мав з того 1,160,000,000 корон чистого зиску.

ТОРГОВЛЯ ЛЮДСЬКИМ ТОВАРОМ.

У зв'язку з італійсько-етіопською війною опінія цивілізованого світу стверджує з обуренням, що в Африці є ще досі легальна торгівля не-вільниками. Централєю цієї торгівлі є арабська провінція Геджас над Червоним морем. Король цієї країни, Гуссін, у-нормував торгівлю не-вільниками законом і сам органісвав у часописі „Кабля“ іншею статтею, доказуючи, що ця торгівля є згідна з наукою корану, бо сам Магомет її за-хвадував. На думку поступо-віщих магометан королівська інтерпретація науки пророка занадто довільна й натягнена до практичних цілей. Торговля живим товаром приносить новажні зиски. Невільники, яких привозять до Геджаса, не переважно мурини з Судану та пограниччя Етіопії. Головними ринками збуту є Міджі, Бірк і Ель-Таїф. Сюди привозять кораблями сотні не-вільників. Хоч на Червоному морі стежать безупинно кораблі європейських держав, що по-борюють це варварство, торгівля не-вільниками триває далі. Стверджено, що та-кож у середній Сагарі про-цвітає торгівля людським товаром. Централєю для цієї Сагарі є місто Тавдені, яке можна назвати справжнім пек-лом. Тут є садни, в яких пра-цюють не-вільники. Європей-ські експедиції дістаються сюди дуже рідко. Нема тут дерев, а умовини праці є такі важкі, що найсильніші не-вільники гинуть після кількох місяців. Їхня доля є гірша ніж-доля в'ючних звірат в найбід-ніших краях Європи. Куль-турне лодство толерує це варварство, бо є слабе, що-би накінчити Африці свою ци-вілізацію.

НОВІ МОРСЬКІ ПРИПИСИ В СОВЕТАХ.

Советський уряд видав нове зарядження відносно пере-бування на суші залог чужих кораблів, закорених у совет-ських пристанях. По думці тих приписів можуть офіцери й моряки чужих кораблів схо-дити на сушу щойно тоді, як дістануть окремий пацпорт, виданий советською владою. З ментом залишення пристані пацпорти мусять звернути владі.

ТАНЦЮРИСТ — ПАЛІЙ.

На Моравії арештувала че-ська поліція в одному селі парубка за те, що навмисне підпалив кілька хат. У слід-стві арештований палій при-знався, що підпалював тільки тому, що хотів потанцювати з мількома гарними дівчата-ми. Річ у тому, що місцеві пожежники були найкращими танцюристами. Коли вони приходили на вечерниці, то ніхто не міг з ними суперни-чити. Дівчата танцювали тільки з пожежниками. Нещасний палій дуже эле танцював і ні-коли не міг на вечерницях за-бавитись, бо дівчата не хоті-ли з ним танцювати. Звідти й зродилася в нього думка в часі забави підпалювати будинки. Пожежники мусіли спійти до своєї праці. Тоді палій, хоч і лихий танцюрист, міг якнайкраще забавитися.

ЖАХЛИВЕ САМОГУБСТВО.

Випадок жахливого само-губства трапився в Станисла-вові, в домі залізничного уря-довця Бартника. Ото його син Юрій, вернувшись скви-люваний зі школи, пішов до другої кімнати і там вбив собі в серце догви кухонний ніж. Коли мати побачила трупа си-на, попала в нервовий роз-стрій. Хаопець лишив лист до одного зі своїх учителів.

НАЙНОВІША СЕНЗАЦІЯ.

Останніми днями понали по-казуватися в советській пресі пораз перший від вибуху ре-волюції рекламний оголошен-ня. Реклами ці подають ріжні трести, що конкурують між собою. В оголошеннях під-креслюють вони дешевість і інші прикмети своїх виробів. Сенсация між іншим є ого-лошення московського спо-живного тресту „Октябрь“. Старається він позискати сво-їм відборців тим, що офірує їм безплатну доставу „знаме-нитих“ барабаль прямо до до-му.

Комісар прохарчування Мі-кошич видав обіжник, у якому доряджує советським трестам оголошуватися в часописах. Незабаром має віджити в Со-ветах теж реклама на залізни-цях та у трамваях.

ГОЛОСНИЙ КОНГРЕС ГЛУХОНИМИХ.

У Стамбулі відбувся недав-но конгрес глухонимих, який перемінявся у зовсім голосну авантюру. Члени конгресу не могли договоритися звичайно-ю методою гестикюляції в справі змісту одної резолюції й стали вживати більш „пере-конуючих“ аргументів, як кри-сел, падох, що їх вживається звичайно на вічах. Дійшло до такої бійки, що поліція мусіла інтервенювати. Президія кон-гресу мусіла припинити того-роду наради конгресу і від-ложити дискусію над тією ре-золюцією на інший день.

ВІЙНА БУДЕ ДО ДВОХ ЛІТ, ЗАПОВІДАЄ ФРАНЦІЯ

ПАРИЖ. — Висладо спеціальну комісію над Рен, щоб оглянула стан французьких кріпостей. Вій-ськові знавіи твердять, що Франція покищо забез-печена на всякий випадок. Але не думають, що війна вибухне. Хоч було б краще, щоби вибухла тепер, ніж це має статися за два роки, коли Німеччина бу-де ліпше підготована. В Франції числяться в тим, що готово не прийти до наложенья санкцій проти Німеччини, а це спричинить загострення відносин в Європі.

ХТО Є ПРОТИ САНКЦІЇ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ?

ЛОНДОН. — Тут рахуютьс я з тим, що Англія не буде за ніяку ціну по-стороні Франції, що дома-гається санкцій проти Німеччини. Франція дома-гається від Німеччини як не санкцій то принаймі певних уступок, бо в слова її не вірити. Але які це мають бути уступки, покищо не знати. Італія ва-гається між Францією і Німеччиною. Не хоче зра-зити собі Франції, але й не хоче заявлятися за сан-кції. Навнаки вона рахує на те, що санкції проти Німеччини проваляться, а тоді вона виступить зі своїм домаганням знесення санкцій проти неї. Поль-ща дала вже до пізнання, що не буде підирати санкцій проти Німеччини.

ЛИШЕ СОВЕТИ З ФРАНЦІЄЮ НА ВСІ ЗАСТАВКИ.

МОСКВА (Росія). — Совети підбехтують Фран-цію, щоб не пішла на уступки Німеччині. Заявля-ють, що вони естетимуть цілком по її сторони у всякому випадку. Кажуть, що треба створити в Європі ради мира один спільний фронт проти Ні-меччини.

НЕ ЗАДОВОЛЕНІ З ПРОПОЗИЦІЇ ГІТЛЕРА.

МОСКВА. — Совети не годяться в мировою пропозицію Гітлера, в якій він зазначає, що го-тов позаключувати з поодинокими державами до-говори про ненапад. Вони хотіли, щоб Німеччи-на заклучила один колективний договір зі всіми державами разом. В цей спосіб мусів би Гітлер заклучити такий самий договір і з Советами.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ЛЕКШЕ ВІДТІХНУЛА.

ПРАГА. — Тут пильно слідкують за подіями в Європі, від яких розвою залежить у многім існу-вання самої Чехословаччини. Будучи звязаною з Францією, малою антантою і балканською антантою, Чехословаччина знайшлася в блоку, який поирає французьку політику і є проти Німеччини. Та за-пер ситуація змінилася, коли Гітлер виразно заявив, що готов кожній хвилі заклучити з Чехословач-чиною мир про ненапад і загарантувати ще й неза-лежність Австрії. Ця заява успокоїла Чехослова-чнину і вона зачинає глядіти на Німеччину в такий спосіб, що добре було б знайти шлях до порозумін-ня з нею.

ВЕЛИКІ ПОВЕНІ НА ЛИТВІ.

КОВНО (Литва). — Столиця Литви у воді. Є залятих яких 5,000 домів. Це виявля ріка Німан.

ПІШЕ ПРО „ПОГРОМ У ПОЛЬЩІ“.

ЛОНДОН. — Кореспондент жидівської пресо-вої агенції подає, що польська цензура не допускає друкувати в пресі про протижидівські розрухи в Пшитку. Та він поїхав до того міста, як тільки до-відався, що там сталось. А прибувши, переконав-ся, що там відбувся „погром жидів“, цілковито по-дібний до тих погромів, що їх влаштовувано в най-гірших часах царської реакції. Кореспондент роз-повідає про двох убитих жидів та масу покаліче-них, що лежать у шпиталі.

Як відомо, в тих розрухах вбито теж одного християнина. Кореспондент каже, що влада не да-ла про те, щоб охоронити жидів, хоч її невідом-лювано на кілька днів наперед, що буде погром.

НАКАЗУЮТЬ ДОБРЕ ВИВЧИТИ „РУССКУ МОВУ“.

МОСКВА. — Народній комісар освіти видав наказ, у яким доносить, що сам Сталін домагаєть-ся, щоб по школах краще чули „руської“ мови. Комісар каже, що він переконався, що ті, що ви-ходять зі шкіл, не знають граматики і роблять при писанні багато орфографічних помилок. І ось тому комісар виває „взятися з цілою енергією“ за те, щоб усіди вичнено добре „руську“ мову.

ЛЮКСУС І НУЖДА.

ЛОНДОН. — Лорд Мелчет заявив підчас одно-го з обідів, що він був у товаристві короля Едвар-да, коли цей оглядав новий чудовий корабель „Ко-ролева Марія“. Передтим оглядав король закамар-ки міста Глестова, в яких, як відомо мешкає сама біднота. Мелчет подав, що він чув, як король ска-зав до його еусіда, що він не розуміє, як можна погодитися з тим щоб усі світі були будовані такі палати як отсей корабель, а разом з тим, щоб істу-вали такі закамарки, як ті, що він їх очинявав. Зга-дуючи за те, лорд Мелчет сказав, що не виглядає по дурному, коли ми розв'язуємо скопніковані на-укові проблеми, а не годні розв'язати ці пробле-ми.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

English newspaper published daily except Sundays and holidays. Owned by the Ukrainian National Association, Inc. at 61-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Registered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1915.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Укр. "Свобода": BERGEN 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BERGEN 4-1016. 4-0807.

Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кождо зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ЦЕ РОЗУМІТИ?

Є фактом, що ми маємо в У. Н. Союзі таких членів, що мають і по дев'ятеро дітей, вписаних у члени нашої організації. І далі є фактом, що тими членами є наші тяжко працюючі робітники. Це всі ми знаємо, а коли це ще й тепер підносимо, то робимо це тому, що цього вимагає справа. Бо, коли є такі родичі, котрим важко зв'язати фінансово кінці до купи, а вони вважають своїм національним обов'язком мати аж по 9 своїх дітей в українській організації, то якжеж тоді глядіти на тих родичів, що не вписують до цієї організації ні одної своєї дитини?

І якжеж тоді глядіти на таких відділових урядників, яких наділяється громадським довірям і почесно і вибирається їх до проводу, а вони самі не мають того почуття, щоби бути добрим приміром в організації й вписати до неї свої діти?

Крім цього: як ми властиво глядімо на такі справи? Чи нам здається, що станеться чудо з українською імміграцією в Америці? І з українською церквою, та з нашими тут побудованими народними організаціями? І з нашою пресою? І з нашою мовою? І з нашими ідеалами? І з тою державницькою нашою ідеєю, яку ми ніби так глибоко маємо в серці?

Хтож це все має в Америці перебрати? Хтож ті ідеї має продюжувати?

Нам здається, що наша імміграція перестала цілком думати. Бо давно, коли вона не думала, то хоч глибоко інстинктом відчувала, що треба будувати свої організації, щоби вратувати своє народне життя в Америці. Цей інстинкт тепер цілковито притупів. Бувало було повно фанатиків, що розбудовували на місцях У. Н. Союз, і тоді, коли він був слабкий, коли не міг давати різних полекш, коли навіть не міг дати великої гарантії. І тоді не давав він ніякого винагородження тим, що приєднували членів до нього. А сьогодні обставини цілком змінилися. Союз став великою, модерною, народньою асекураційною установою. Союз дає різні полекші. Оплачує витрачені кошти. І дає нагороди за працю при організуванні. А всежтаки праця йде пиняво. А це тому, що мало в нас людей, що розуміли, що нема і не може бути ніякого застою в народній праці, що велика ідея вимагає щораз нових ідейних працівників.

А крім цього ми такі легковажимо собі здобутки нашої імміграції й труди та посвяту тих, що ту імміграцію збудували. Ми легковажимо собі долю наших власних дітей. Ми таки не дбаємо, що з них буде під українським оглядом. Бо інакше принаймні вписали б до Союзу свої діти наші члени і відділові урядники. Це є та справа, яку треба обов'язково порушувати на відділових мітингах.

ПОХМІЛЛЯ

(З КРАЮ ПРО "УГОДУ").

Похмілля, те що німці називають „каценмер", а поляки „коціквік", дає вже себе відчувати і серед партії УНДО і серед українського громадянства Галичини.

Творчі угоди, пп. Целевичі, Кузьмовичі, Мудрі поставили її в площину задоволення „реальних потреб" нашої людності. Але коли населення так її й зрозуміло й коли в краю рознісся крик давайте посади! — УНДО мусило признатися, що має порожні руки. Що ані посад, ані кредитів угода не принесла.

Що більше, наступ на решту прав і можливостей для нашого населення, які лишилися по небіжці Австрії, йде далі повною парю. В часописах, навіть у самих „Ділі", що пропагує угоду, з'являються статті за статтями, на що тому. Напр. недавно були статті про систематичний похід проти найбільшої української кооперативи, проти „Маслосоюзу". Плянується низка заходів, щоби унеможливити діяльність цієї кооперативи. Таксамо повною парю йде в пресі кампанія, що прямує до осунування нових польських шкіл у Галичині, нових костелів і т. п.

Як польська преса розуміє „угоду", свідчить напр. стаття одного польського органу, який доводить, що ундівцям нічого не належить за те, що вибирали до союму (і не бойкотували виборів) і за те, що попірають існуючу конституцію, бо, мовляв, так поступати це обов'язок кожного горожанина. Навпаки, колиб вони того не робили, булаб це... „державна зрада".

Правда, горожани вільної Америки, коли це читають, мабуть вперше чують, що ухилитися від виборів є державною зрадою, та що легальна боротьба проти існуючої конституції є теж державною зрадою. Але й у Польщі повинно це бути дивотою, бо закон не забороняє горожанові голосувати або не голосувати при виборах. Віддання голосу не є примусове, отже в абстиненції нема ніякої зради.

Таксамо ще пару місяців тому, перед ухвалою нової конституції, весь проурядовий табор вів завзяту кампанію проти дотеперішньої конститу-

ції і ніхто не думав, що це державна зрада... Але тепер показується, що справа маєтись інакше, і ундівці не заслугоують на жадну рекомпензату за те, що попірали урядовий табор...

Інші польські органи йдуть ще далі. І так один часопис навіязує до соймової промови Остапа Луцького, що галичани це племя західної культури, і кliche їх бути консеквентними: мовляв, як захід, то захід, а тому хай галичани приймуть спільний календар, хай обходять спільно з поляками свої свята і хай... приймуть замість кирилиці латинку...

А один польський посол у нововибранім соймі вирішує справу ще ясніше: що тут, каже, довго говорити про українські жаді, коли це справа другорядна. А коли українці вже визнали польську державу за свою, то значить, що тепер є лиш один польський нарід, лише що складається з різних племен, що говорять ріжними мовами чи діалектами. А це вже дрібниці, щодо якої можна зговоритись...

Отже бачимо, до чого це все йде. Чи думали над тим провідники УНДО? Чи здавали собі справу, куди йдуть?

А наслідки їх потягнень є подвійної натури. Не лише підірвали вони внутрішню силу Галичини безпосередньо. Вони підірвали її й посередньо. А саме, в Галичині знову зачинає ширитися комунізм. Він був притих трохи. Але тепер Москва знову сіпнула гроші, а збаламучена людність лапается на вудку: мовляв, ваші провідники зрадили всіх вас, то деж вам шукати ратунку, як не в комунізмі? В тій, що одна ще тримає за народом та не пішла на угоду!...

Що комуна давно замирилася з польською державою, пакт нагресів з нею заключила, Волинь, Підляшша, Полісся і Холмщину їй віддала, про це темні маси забули...

Та добре, що є симптоми отверезіння. Уже життя дає яскраві докази, що УНДО то не є край, та що сконстернований край зачинає приходити до себе.

ВЕЛИКИЙ АРХИТЕКТ СЛОВА

Привікли ми, що найпередніші місця в сучасній українській поезії займають Павло Тичина і Максим Рильський, може й ще поруч них Євген Маланюк. Тож якось незапримічено виростає і виріс новий великий поет, сьогодні безперечно один з найбільших: Микола Бажан.

В умовах советської дійсности донедавна поезія Бажана це така відрадна поява, що нею повинні зацікавитися найширші круги, яким доля української поезії не байдужа.

Від троха ще наївних молодечих віршів першої збірки „17-тий патруль", що вийшла в 1926. р. в Києві, цебто тоді, коли Бажаново було ледви 22 роки, від цих несімо „екзотичних" і „американських" віршів у роді поеми — „Провісти про містера Юза і Про трампа Джека" помітно-корисно відбивають дальші збірки „Різблена тинь" (1927.) і „Будівлі" (1929.). Але вже й у першій збірці вражає одне: динаміка Бажанових віршів.

У тій збірці Бажан присвячує свою увагу передусім проблемі мистецького оформлення віршів. Тут може знадто підпадає він під манеру літературної школи Максима Рильського. Визволяється зпід цього впливу лише в глибоких віршах історіософічної тенденції („Кров полонячок", „Розмай-Зілля" й ін.), тенденції подібної у дечім до Маланюкова.

На весі ріст стає поет щойно у третій збірці, у „Будівлях". Тут і майстерність поезії, особливо метафор і римів і історіософія поетова доходять до повного виразу, особливо в чудовій поемі — триптиху „Будівлі". Дає він тут розкішну картину-аналізу давноминулих епох, готику й латинською середньовічного життя („Собор"), українсько-гетьманського бароку („Брама") й сучасного чи майбутнього будівництва та доби („Будівництво"). Не менше глибокі та могутні своєю надуманістю, динамікою напруження й конфліктів та своїм майстерним виразом такі речі як історіософічне „Слово о полку" або „Розмова серцець", чи присвячені складній проблемі поетичної творчости „Нічний рейс", чи „Моєму другові".

Для нас цікаві особливо „Слово о полку", де тісно зв'язується з українським математиком Галичину, та „Розмова серцець" із різким протиставленням України — Росії й української віри російському „православию".

„На смітниках чужих твоя сконала Русь

Собакою голодною й худю... Святий городовик і пристав наших душ, Цей лицейний Бог Распитуна й Малютин

Мене не подола, за ним я не піду В його нудний устакот до покути. І я знушаюся, глузую і сміюся З наглядача тюрми, що ви її назвали Струнким і ясным словом — „Русь".

Ти кажеш, що я твій, а я клянусь — готовий

Двалице серце розламати навпіл І дати псам напиться із жила, Коли є крапля там твоєї злої крові.

І зашморгом шаяхи всі заплелась Оцим христосникам, хлистам і богомолам.

Стоаоначальникам, убивці, сутенерини,

Раби раба і служники слуги, Сини російської великої істерики, І всеросійської великої нудьги

Всесвітнє падало і вселюдська гуся, Здихайте у своїй зачненій конурі! Повстає у догні, у герці, в крові я бурі

Вкраїна інша й інша Русь!"

В таких обставинах з такою отвертістю й силою смів протиставитися Москві лиш один український поет — Шевченко.

Але в Бажана скоро наступає заламання. Він не пішов далі шляхом Шевченка, що в наші часи веде вже, правда, на не надкаспійські степи, а на соловецьку каторгу, шляхом, що ним теж пішло багато сучасних українських поетів.

Бажан замість життя вибрав згодом романтику.

Але й у світі містичної фантастики він веде борню й — терпить. Веде борню між двома примарами-фікціями: між Гамлетом і Достоевським. Мара Достоевського налягає на нього, давить і ламає. З того боку читається Бажанова поема „Гофманова ніч" (друкована в „Літературнім Ярмар-

ку" М. Хвильового 1929. р.) не як поема про німецького романтика Анделя Гофмана, а просто як поема про автору трагедію.

Ще блисне соняшня українська ясність думок і почувань поета історіософа у „Сліпцях" („Червоний Шлях" 1933.), бо Бажан дає у цій ігоричній поемі, поруч багатого й барвного й вірного в побутові деталі життя-буття касти українських козарів, теж глибоку, але й надихану важким трагізмом історіософічну синтезу минулого України. Та „Сліпці" остались незакінченими...

А тимчасом останній акорд творчих зусиль Бажана вже зовсім інший. У збірці „Пять поезій" (Харків 1935.) мара Достоевського побідає остаточно Гамлета в поетовій душі. Він рішається на остаточний крок і піддається зовсім цьому московському демонові. Мара Достоевського, що повила зморою над Україною й поетом, що зв'язує їх з Москвою („бо я — то ти, бо ти і я — завжди одно і нам у парі йти...") побідає теж поета: — Остання з „Пятьох поезій" це вже поема про Кірова, передостання вже лише переклад з жидівського... („Новий Час").

Є. Ю. Пеленський.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. П. Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позаміських, що квартальні збори відбуваються в суботу, 14. березня в У. Н. Домі, 217 Іст 6 вул. в годині 8-мії ввечір. Кождий член обов'язково має прийти на ці збори, бо маємо важні справи до поагодження. На цих зборах буде відчит п. Данильченко. Довгучим членом пригадуємо, щоби вирішували свої догні. Нових членів приходить й час. Не забувайте вписати своїх дітей до Союзу. При цій нагоді пригадуємо членам, що тікета на представлення вже готові. Вашим обов'язком є роздати тікета, бо більше зборів не буде перед представленням. Неприйнятий на зборах член, буде зате відповідальний згідно зі статутом. — Д. Костиниш, секр.

ТОЛІДО, О. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 163, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбуваються в неділю, 15. березня в 2-ій годині пополудні в Міжнароднім Інституті, в Р.В.К. будинку, при Джефферсон і 11-ті вул. Напоминаємо всіх членів, щоби прийшли на збори, бо маємо важні справи до поагодження. — В. Гавриляк, предс.; Лев Білан, кас.; Марія Корнова, секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЕДНАННЯ

(За лютий 1936).

I. Прихід:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'З перенесення' \$ 74.92, 'Прихід в лютім' 4,069.83, 'Разом' \$4,144.75

II. Розхід:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Висилка до краю' \$1,675.00, 'Рідна Школа' 850.00, 'Лемківщина' 500.00, 'На покриття коштів ново-го процесу у Львові' 240.00, 'Інваліди' 200.00, 'Для засуджених у варшавським процесі' 150.00, 'Політичні в'язні' 70.00, 'Народний Дім в Розношинцях' 50.00, 'Родині засуджених у Варшаві' 30.00, 'Шпиталь ім. митроп. Шептицького' 30.00, 'Рідна Школа в Бережанах і Коржівці по \$15, разом' 30.00, 'Провітля' 25.00, 'Музей Визвольної Боротьби' 25.00, 'Письменники' 25.00, 'Дівоча бурса у Львові' 25.00, 'Народний Дім в Зарубинцях' 20.00, 'Пласт у Празі' 10.00, 'Дітям іммігрантів у Варшаві' 10.00, 'Кошти листів і висилки' 23.55, 'На бюст Шевченка для Музею Тов. ім. Шевченка у Львові' 37.69, 'Книжки' 1.02, 'На цілі в Америці' 9.15, 'Удержання канцелярії' 25.00, 'Разом' \$4,061.41

III. Зіставлення:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Загальний прихід у лютім' \$4,144.75, 'Розхід' 4,061.41

Остається в касі Обеднання з кінцем лютого 1936 р. \$ 83.34

Обеднання Укр. Організацій в Америці.

УЛАС САМЧУК

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частинах.

Частина перша.

Передрук забороняється! — Авторські права вастережені.

23

За пів години були в низу. Ушли, значить, швидко. При виході з лісу налізли на табори й кухні. Там метушня. Поборхалися понад залізницю. Коло залізного мосту зупинилися й я глянув на годинник. Щойно пів восьмої. Тут недалеко вже сестра Василина. Зайти, чи не зайти? Не знати. Мало часу. Спізнаюся, а тих там і викинуть із скелею під небо. Краще вперед. Хуртовина окутала нас з ніг до голови снігом, так, що ми подібно ва снігові баби, які виділяють діти. Наткнулися ще на одян вогник. Я зупинився знов. Зупинивсь і всі решта. Вогник мигнув і зник, ось знов мигнув. У думці так само мигнув і заворушився спомин. Він зв'язаний із соняшним вечором, білою панною й дотиками її пальців. Далі непогожі осінні дні, гончий пес, мох, що пахне фосфором. Ще далі шибениці, біла хустина на двірці, війна. Душно стало. По обличчю спливали великі краплі засніженої води. Втягнув у груди по можливості більше повітря, подав команду й пішли.

А світло, що мигнуло перед очима не зникає. Чим далі рухаємось вперед, тим більш настирливо лізе воно до очей. Ось уже зовсім близько. Нащовхнулись на повалений частокіл. І тут я виразно відчув намір переступити його, а коли перешкаджатиме, розбити й зайти до хати. Переступив. Сад. Оглодани вітром дерева дико розчепірили свої віти. За мною, хлопці! Тут затишок. Відлічнемо та й закуримо.

Всунулися—під накриття засніпаної снігом веранди. До душі зазирає освічене тепле вікно, під ногами пустотливо гоняться релікції гірських вітрів, куряться, бавляться, ніби маленькі котки.

Зайду. Обтер мокрою рукавицею обличчя, притулювся до вікна й хукнув на нього. — Стійте, хлопці тут, а я зайду до хати. До найстрашнішого наступу не готувався так довго, як тут. Закликав до себе всю хоробрість, яку тільки мав. І так перший раз у житті увірвався в дім заборони.

Цілий океан тепла, залахів гарячої кави та вина линув

на мене, коли переступив поріг. У кімнаті дим цигарок, на стіні старшинські одяги, зброя, на стільці вичищені з високими холявами чоботи й остроги.

Назустріч, широкими певними кроками, ступав високий, стрункий мужчина. Узутий у м'які капці, штани військові, сорочка звичайна без комірця, а на ній підтяжки.

— Ви хто? — запитав різко й певно.

Репортуго. Мужчина підносить руку й, вказуючи гострим пальцем на двері, кричить: — Геравс! Гальо! Гер Шнайдер! Занотуйте імя того капорала.

Ніби зпід землі з'явився герц Шнайдер, у нього великі руді брови і такоїж барви бльокнот. Моє прізвище загомоніло по хаті.

І тут сталося те особливе, чого я найменше сподівався. Коло мужчини пліч у пліч, у таких же м'яких капцях, з'явився Йонашівна. Вона такаж струнка, як і той мужчина, лише трошки нижча. Вона стоїть від мене в профіль. Бачу її, подібний на знак запиту, враз... Обличчя, особливо носик, нагадали ту мрамурову жінку, яку колись бачив у парку в Галичині. Вислухала, в чім річ і зовсім щільно підходить до мене. Голос її дзвенить тонко й пахучо.

— Це ви, Цокан? — Так е! відрубую по-во-яцьки.

— Котрий? — Дмитро, ласкава панночко!

Подумала. Довгий мужчина в капцях мовчки стоїть коло неї.

— Це ваш брат Павло? Так? Цікава його бачити. Здається, що я вас десь зустрічала? Моя пам'ять блискавкою запропонувала їй свої послуги.

— Ааа! — протягнула й засміялася. — Ви гарно все памятаєте. Ви тут сам?

Відповів. — Пане Шнайдер, звернулася до того таки з рижим бльокнотом. Закличте тих людей до хати. Гальо! Ганна! Кава там ще є?

Ніто диня, ніто мідний м'ясиць висунувся за дверей.

— Є, панночко.

— Пане лейтнант, звернулася вона до довгого в капцях. Допоможіть їй, будь ласка. Я розуміється, встиг збліднути й почервоніти наново. Ми мохити тіло моє витягнулося в струну. Назва „лейтнант" говорить більше, ніж звичайна сорочка. Я швидко затарабанив і старанно визвірив очі.

— Сховайте їх і не бійтеся, — тикнула вона пальчиком у моє перенісся. — Чого ви так визвіривилися?

Я знищений. Подібний на велику маллу, стояв розгублено, а з його одягу й узуття стікали потоки води. При кожному мойому русі, сніг куснями обривався й падав на блискучий поміст. Виступила на сцену якась сука, чорна жінка

й підозріло дивиться на брудні калюжі під моїми ногами. І саме в той час навстежінь позіхають двері й до середини ввалюються три величезні кусні снігу.

— Це, каже Йонашівна, є Цокан. Знаеш, мамусю, це брат того Павла, який народив колись стільки гармідеру.

Чорна жінка покивала головою. Прибула кава. Я розтавав разом із снігом і розливав по помості. Кріс, мої речі й мокрий плащ, сяк-так утримували мою волячку подобу. І осоромившись до останньої можливості, покірний кожному темброві шовкового голосу, дозволив собі випити чашку кави, дозволив, щоб „гер лейтнант", який у цей мент, почував себе не краще від мене, з солодкою усмішкою, турбувався ймаи, маючи нагоду полюбуватися, як вояки хлещуть каву, проливають її незграбними руками, і брати це все як невинну химеру розпещеної панночки.

20.

Аж коли опинилися під гострими поривами вітру, який охолодив мою голову, я зрозумів усе те, що сталося. Отжеж там чекають на смерть люди! Скоріше вперед! І ми швидко йшли, борхаючися у глибокому снігу. Я гнав попереду, бо на мені лежала вся відповідальність за цей випадок.

(Дальше буде).

НА ПАМ'ЯТНИК МАРКІЯНОВІ ШАШКЕВИЧЕВІ

В лютий зложили на будову пам'ятника Маркіянові Шашкевичеві в Стамфорд, Конн., такі особи: о. Павло Процько (поновно) \$20; о. Олександр Пик \$50; о. Іван Сурмач, Іоахим Третяк, капітан Ник Фовл, а тов. Діацет Серця Христового в Нью Йорку \$5. — Разом \$128.

В попереднім звіті оголошено \$270.

Зібрано до 1. березня \$398. — На цю суму зложилися 12 жертводавців. А скільки зложать 250,000 українців у Злучених Державах?

Щоб прискорити збірку фондів, Комітет Будови Пам'ятника просить священників, комітети церковні, управи українських організацій, відділи товариств і братств, і всіх свідомих і рухливих громадян присвятити березень і квітень 1936 р. збірці грошей на будову пам'ятника.

Кожній українській гр.-кат. громаді вишле Комітет листу на збірку на руки місцевого священника. Організації і особи, котрі бажали би збирати жертви на власну листу, хай годяться на подану нижче адресу. Попри збірки від поодиноких добродіїв організації моглиб улаштувати на цю ціль такі імпрези, як базар, картовий вечір (карт парті), спільна вечеря або щось подібне.

Де знайдеться добра воля, там знайдуться й засоби. Серед чверть мільона українців чейже знайдеться кілька соток людей доброї волі. До них звертається комітет з проханням:

Пожертвуйте малу частину своїх думок, часу і труду будові пам'ятника Маркіянові; розвухайте і загрийте своїх байдужих сусідів; допоможіть витиснути на американській землі ще один тревалний слід по теперішній генерації американських українців.

За Комітет: о. Филімон Тарнаський; о. Лев Чапельський.

Письма в цій справі адресувати до о. Л. Чапельського: 415 Front St., Minersville, Pa.

Реклама для PAIN-EXPELLER на звихнення хребта і затупіння м'язів. Включає зображення людини та текст: 'НА ЗВИХНЕННЯ ХРЕБТА І ЗАТУПІННЯ М'ЯЗІВ...'

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

БРІСТОЛЬ, КОНН. Коляда на Старий Край.

І цього року ми теж чекали під час Різдва на старий край. Ходили колядувати тут роджені молоді хлопці, що докінчили гайскул, а це: А. Прухницький, І. Каламін, М. Селеман і М. Пеленський. Згадаю, що М. Селеман не тільки колядував, але ще возив колядників без усякого винагородження. Коляду зложили: М. Савяк \$3; С. Селеман, І. Александрович, І. Прухницький по \$2; Т. Піх \$1.50; по \$1: О. Каламін, М. Каламін, І. Бубрин, І. Прухницький ст., А. Губчик, І. Пеленський, П. Ліба, Т. Федор, Т. Гарасим, С. Конечко, М. Мацовка, О. Яцевич, Ю. Старенькевич, Г. Бубрин, Ю. Габріян, Р. Сідка, а по 50 ц.: М. Бойко, Ю. Грамусяк, М. Шулер, А. Панчишин, Шутлер, М. Мечко, П. Хоміцький; по 25 ц.: І. Баран, В. Баран; Разом \$30.50, які вислано до Об'єднання з таким призначенням: по \$10 на визвольну боротьбу і інвалідів, а \$10.50 для Рідної Школи.

І. Прухницький.

КЛІВЛЕНД, О.

На визвольну боротьбу.

Дня 15. лютого ц. р. відбувся ювілей 20-ліття подружжого життя громадян Андрія і Юлії Богус, влаштований заходом членів Союзу Українок, а це пані Кравчук і Проців. Забаву відкрив гом. П. Головач, зложивши побажання. При вечері велися живі розмови на різні теми. Опісля зайшла розмова про Рідний Край та варшавський процес. Дальше забрав слово гом. П. Поливчак і вівзав до збірки на допомогу тим, що й тепер наставляють грудь за рідну землю. Пані М. Олексик загадавши за матері в краю, яких доньки падають жертвою лаяцьких присудів. Наші матері в Америці повинні відчувати отих матерей і їхніх доньок в старім краю, що жертвують своє життя для Вітчизни. Збірку перевели: Марія Олексик і Гр. Кукіз.

Жертували: Андрій і Юлія Богус \$2; по \$1: П. Головач, Друкевич, Пацборка, Кравчишин, Гр. Кукіз, Мурила, А. Спішак, І. Сподар; по 50 ц.: М. Кукіз, М. Олексик, М. Когут, П. Поливчак, а решта дрібними. Разом \$14.60.

Н. Декан.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

На край — в пам'ять бл. п. А. Гелі.

Злучені хори, котрі пригтовляються до концерту ім.

Шелтицького в Карнегі Гол у Нью Йорку, зложили на вінець на могилу Покійного Андрія Гелі, бурного диригента з Джерзі Сіті: Бруклія \$5, Джерзі Сіті \$5, Елізабет \$5, Ронкерс \$5, Ньюарк \$5, Нью Йорк \$5 і Пасейк \$5. По заплаченню вічка позістало \$10, які передається на Рідну Школу.

По похороні зійшлися на запрошення товариші Покійного, хор і приятелі до У. Н. Дому в Джерзі Сіті на перекуску, на якій згадали заслуги й працю Покійника. В доказ любови до Покійного зложили на Рідну Школу й на Буквар в Америці \$26.

Зложили: д-р Л. Цегельський \$5; Т. Кськві, В. Гіль, М. Фатюк, В. Савіцький, Т. Онуфриск, С. Кот, К. Піддубчинин, О. Логин, М. Мельниченко, М. Косорондський, І. Юрич, М. Кот, Г. Шуткевич, С. Гладкий, М. Жуковський, А. Онисик, А. Лупіняк, М. Матвіїв з Мекаду по \$1; В. Малиняк, Н. Пігура й Р. Оліяр по 50 ц. Решта дрібними датками. — Разом \$26. — З тих датків призначили на Рідну Школу \$15, а \$11 на Буквар. Разом вислано на Рідну Школу через Об'єднання \$25.

ВОНСОКЕТ, Р. АЙ.

На ріжні ціли.

Зі свята в пам'ять Ольги Барсарабової і Наталі Кобрицької нереслано до Об'єднання \$15, а це по \$5 на політичних в'язнів, визвольну боротьбу і для матерей засуджених у Варшаві.

МІКІСПОРТ, ПА.

Жертва Клубу.

На річних засіданні Амер. Укр. Товариського Клубу піддав член Михайло Волос, щоб вислати з каси Клубу дещо на старий край. Члени гадку радо прийняли і призначили вислати до Об'єднання \$10, а то по \$5 на Рідну Школу і бойову акцію.

Клуб цей zorganizували в 1933 р. Василь Кочкодан і Михайло Д. Волос. Не пожалували трудів, а тепер бачимо успіхи з праці, бо члени займають краще розуміти, що ми всі є члени одної великої української нації, та що нам усім треба бути активними в народній праці. Мітінги Клубу відбуваються в домі В. Кочкодана. До уряду входять: М. Волос, пред., П. Уриняк, рек. секр., І. Френци, фін. секр., А. Міхалек, касієр.

Загадка.

— Яка ріжниця між блохою і слоном? — Слоно може мати блохи, а блоха слонів ні!

РОЗІРІ НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ НОВИНКА!

ПЕРШИЙ РАЗ НА УКРАЇНСЬКІЙ СЦЕНІ У НЮ ЙОРКУ ДРАМАТИЧНО-АМАТОРСЬКА СЦЕНКА І СОТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ

“ЯК СМІЯТИСЬ - ТО СМІЯТИСЬ”

“ВСЕ ДОГОРИ НОГАМИ” В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1936 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 217-19 EAST 66th STREET, NEW YORK, N. Y.

У програмі: веселі сценки, куплети, спів, балети, ревелери, монденюги й інше. Нові декорації. Симфонічна оркестра під проводом І. Гелі. Оригінальна постановка й режисерія Степана Фіка.

ПОЧАТОК О ГОДИНИ 6.30 ВВЕЧІР. Гумор запланований на цілий вечір усім!

ВСТУП ТІЛЬКИ 50 ЦЕНТІВ. Команда І. Сотні О. Ч. С.

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДІ

Питання: Моя жінка набула американське громадянство 1932 року, а ми подружилися 1928. Чи це правда, що в такому випадку муж може подаватися на новні горожанські папери без вибирання перших паперів?

Відповідь: Такі привілеї мають мужи американських горожанок тільки тоді, коли подружжя мало місце після 24. травня 1934 року, або коли їх жінки набули американське громадянство після тої дати.

У Вашім випадку Вам треба придержуватися звичайної процедури для натуралізації, а саме починати від подавання запитання на перші горожанські папери.

Питання: Я прибула до Злучених Держав 1919 року, а виийшла замуж за натуралізованого горожанина 1921. Через те я стала ситизенкою. Миного року мій муж розвіявся

зі мною судовою дорогою. Чи такий розвід касує мое громадянство? А коли так, то як можу ті права відзискати? Перше всего хочу знати чи можу дістати американський паспорт на виїзд за границю?

Відповідь: Жінка, котра набула американське громадянство через подружжя з американським ситизеном, що було можливе тільки перед 22. вереснем 1922 року, не втрапить своїх горожанських прав з перерванням подружжя через розвід. Розуміється, Ви остаєтесь фадальше американською ситизенкою та е управлені дістати американський паспорт на виїзд поза границі краю.

Питання: Я е натуралізованою американською ситизенкою та заручена з мужчиною, котрий живе в Європі, куди я пляную виїхати. На випадок, колиб ми там одружилися, чи зможе він приїхати до Америки як повакотної імігрант?

Відповідь: Муж американ-

ської ситизенки може приїхати поза квотою тільки тоді, як вінання відбулось перед 1. липня 1932 року. Коли це сталося після виміненої дати, муж має перше нершенство як квотної імігрант свого рідного краю. Крім того Вам прийдеться доказувати, що Ви добре стоїте фінансово та що Вам будучий муж не станеться тягаром суєніствва після приїзду.

Питання: Мені здається, що чужинець, котрий приїхав до Злучених Держав нелегально після 1. липня 1934 року, підлягає депортації будьколи, незалежно, як довго тут живе.

Відповідь: Найвищий суд Злучених Держав осуджує депортаційні справи на підставі іміграційного закону з 1924 року та вповні піддержує рішення конгресу, щоб депортувати за нелегальний приїзд після 1. липня 1924 року.

В конгресі вже давно внесено законопроект, щоб дозволити на легалізацію чужинців, котрі живуть тут десять років та показавсь майольними і примірними на майбутніх горожан. Однак ніхто не може вгадати, чи той проект буде коли ухвалений.

Питання: Один чужинець, нелегально прибувши, оженився тут і виїхав за границю в надії одержання іміграційної візи та легального повороту. Він має заповнення, що по повероті дістане працю. Чи це не буде противитися законові про контрактну працю чужинців?

Відповідь: Загально кажучи, так воно діється у відношенню до чужинців, що контрактну про працю не можна робити перед приїздом, але е перні винімки. В такому випадку, коли чужинець був тут нелегально та оставив Злучені Держави, щоб дістати іміграційну візу від американського консула за границею, Департамент Праці не давно рішив, що такий чужинець може робити договір праці перед поверотом, якщо він оставляє тут жінку або дитину та думає до них повернутись. Це відноситься тільки до тих чужинців, мужжин та жінок, котрі мають жінки чи мужів

В ГОСТИННИЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ 217-219 ІСТ 6-та ВУДИЦЯ В МІСТІ НЮ ЙОРКУ. МОЖЕТЕ ГАРНО ЗАБАВИТИСЬ при кожній нагоді Вашої у нас приявности. ВЛАСНИКИ ГОСТИННИЦІ, Деніс Гула й Ліля Гузар, РАДО ВИТАЮТЬ СВОІХ ГОСТЕЙ.

EAGLE REGALIA CO. Прапори, церковні хоругви, ленти, відзнаки, стяжкові відзнаки, братські перстені і печатки. Коли ваше братство, товариство чи сестринство хоче бути одоволене, хай пішде намі задоволення на пробу. Каталог, інформації і пробні зразки вишлемо Вам за варту БЕЗПЛАТНО. 298 BROADWAY. NEW YORK, N. Y.

Причина нервовости. — Як жеж думаєте: що е причиною вашої нервовости? — питається лікар. — Я думаю, пане докторе, що моя звинка ловити риби на вудку... — Гм, то виглядає менше правдоподібне. Таж риболовля радше успокоює нерви... — Гм, так, та хайби так пан доктор попробували ловити рибу без дозволу!

або малолітні діти у Злучених Державах.

Питання: Мужичка депортували за нелегальний приїзд. Йому сказали, що він може повернутись після року, особливо тому, бо оставив тут жінку й дитину. Як коро він може подаватися на приїзд?

Відповідь: Перше всего такий чужинець мусить дістати дозвіл від секретаря праці, щоб був управлений внести прохання на поверотний приїзд. Він може старатись про такий дозвіл будьколи після свого депортування, однак не може приїхати перед укінченням року від часу депортації, навіть хоч петиція буде узгляднена.

Ф.Л.С.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

БРУКЛІН, Н. Й. Тор. Двістер, від. 310, повідомляє всіх своїх членів, що кварталні збори відбуватимуться в суботу, 14. березня, в годині 7:30 вечір. Кожлий член обов'язково має прийти на збори, бо маємо важкі справи до полагодження. Члени, котрі ще мають тикети з бала, мають звернути їх, або за них заплатити, бо після цих зборів тикети не будемо більше приймати, тільки гроші за них. Просимо приводити нових членів. На тих зборах будемо приймати без вступної. — М. Білський, пред.; С. Пелехатий, кас.; Д. Багрий, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

СТАРОКРАСВІЙ ОЛІЙ 24-літня практика в старім краю виробу олію. Так само тут в Америці виробу олію з конопляного насіння. Хтоб з приятих хотів пригатади собі Старий Край смаком олію, хай замовить собі смакого і здорового олію. Ліна 2 1/2 кварта 80 ц., кварта \$1.50. Замовлення з гримих посилає до: WILLIAM MUSAWKA, R. D. 2, Phoenixville, Pa.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2410. Урокові години: рано від 10 до 12. вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

V. STRASZYNSKI, M. PH.

ПЕРЕНІСЦЯ НА 608 Humboldt St. & Driggs Ave., BROOKLYN, N. Y. (Можете брати собей 14th St. Carside Line до Bedford Ave. and Driggs Ave. Station). Спеціаліст від РЕВМАТИЗМУ, ПАРАЛІЖУ, ОТВЕРТІЙ РАНИ І Т. П. недуг. Старокраєвий досвідчений лікар на услуги клієнтів щодня. Тел. EVERGREEN 8-8988. Урокові години від 10-тої рано до 8-мої вечір.

НАЙКРАШЕ ХОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІІ

Даром пробка ЗІЛЛЯ МІЛЕРТОН СЬЮГОДНІШНЄ ОГОЛОШЕННЯ У ВАШИХ РУКАХ МОЖЕ БУТИ ВАШИМ ПЕРШИМ СТУПІНЕМ ДО ЗДОРОВ'Я. Хочемо, щоб найбільше людей пізнали це нічне лікарство, зльке, котсе одоволює усе, що е результатом шлуночка, ревматизму, нехрїтиса.

Одна Велика Коробка \$1 виставе майже на цілий місяць помочі для хворих хворого.

Спеціальна оферта читачам "Свободи":

[] \$1.00 за одну коробку Мілertonу. [] \$1.50 за дві коробки Мілertonу. [] \$2.00 за три коробки Мілertonу.

Питайте за цінамі Мілerton у вашій суцільній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. H., P. O. Box 628, Newark, N. J. Потребуємо агентів.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОУК, БРОУКЛІН, НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2565. BRANCH OFFICE & CHAPEL 787 PROSPECT AVENUE (cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y. Tel. Audlow 4-2568.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС "СВОБОДА".

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

Тарзан уже більше не журився ні Джерієм, ні двома дівчатами, але журився своїм приятелем Томі Велшом, котрого він лишив у розколіні скель, що вела в долину. Якби Томі Велш попробував піти за ним, не було би в тому великої небезпеки... Томі власне думав над тим, чи не піти йому тою дорогою. Довгі години він вижидав Тарзана, що пішов шукати Джерія. Поволі в ньому зростав страх, і накінче він постановив піти за ним. Томі кинув головою вгору з великою рішучістю й звернувся до таємничого розколу в скалі, Як він пропав у розколіні, два перні драби висунулися зо своєї кривки та пішли за ним. Це були наємники Гарета, начальника бандитів. Вони були відами зі своїх підступів та мали на цілі прослідити Тарзана й Томія. При вході до розколіни вони задержалися та усміхнулися до себе. Вони вже могли представити собі, яка нагорода стріне їх з рук їх начальника, бо вони вірили, що Томі поведе їх до тайної кривки Тарзана, та що бандити за короткий час нападуть несподівано Тарзана.

Тарзан уже більше не журився ні Джерієм, ні двома дівчатами, але журився своїм приятелем Томі Велшом, котрого він лишив у розколіні скель, що вела в долину. Якби Томі Велш попробував піти за ним, не було би в тому великої небезпеки...